

Na osnovu člana 45. stav 1. alineja 5, Statuta Crvenog krsta Srbije i predloga Komisije za međunarodnu saradnju Crvenog krsta Srbije Upravni odbor Crvenog krsta Srbije, na sednici održanoj 16. maja 2008. godine, doneo je

U P U T S T V O O OSTVARIVANJU MEĐUNARODNE SARADNJE U CRVENOM KRSTU SRBIJE

I Pojam međunarodne saradnje

1. Pod međunarodnom saradnjom Crvenog krsta Srbije podrazumeva se obavljanje svih poslova iz delokruga Crvenog krsta Srbije predviđenih u članu 13. stav 2. Statuta Crvenog krsta Srbije (u daljem tekstu: Statut).

2. Pored poslova iz tačke 1. ovog Uputstva, pod međunarodnom saradnjom se podrazumeva i obavljanje svih drugih poslova koji zahtevaju kontakte i odnose sa humanitarnim i drugim međunarodnim organizacijama i organizacijama koje imaju sedišta u drugim državama, drugim organizacijama, pravnim licima i pojedincima iz stranih država.

3. Međunarodnom saradnjom iz tač. 1. i 2. ovog Uputstva smatraju se svi odnosi i kontakti koje ostvaruju organi, Sekretarijat i svi organizacijski delovi Crvenog krsta Srbije (u daljem tekstu: sastavni delovi Crvenog krsta Srbije).

II Vrste međunarodne saradnje

4. Međunarodna saradnja može da bude: saradnja u okviru međunarodnih organizacija Crvenog krsta i Crvenog polumeseca ili sa tim organizacijama, odnosno saradnja sa drugim međunarodnim humanitarnim i drugim organizacijama (u daljem tekstu: međunarodne organizacije); saradnja sa nacionalnim društvima Crvenog krsta i Crvenog polumeseca (u daljem tekstu: nacionalna društva); saradnja sa pravnim licima iz stranih država i pojedincima.

5. Po karakteru, saradnja može da bude: saradnja na osnovu Statuta Međunarodnog pokreta Crvenog krsta i Crvenog polumeseca (u daljem tekstu: Međunarodni pokret); programska saradnja; saradnja po pojedinim pitanjima, saradnja u okviru bratimljenih lokalnih zajednica i *ad hoc* saradnja.

Saradnja na osnovu Statuta Međunarodnog pokreta obuhvata sve oblike saradnje koji proizlaze, kao međunarodna obaveza, iz svojstva Crvenog krsta Srbije kao nacionalnog društva i sastavnog dela Međunarodnog pokreta.

Programska saradnja obuhvata oblike saradnje koji su ustanovljeni ugovorima, sporazumima, programima saradnje i sličnim aktima kojima su utvrđene oblasti ili pitanja saradnje Crvenog krsta Srbije sa međunarodnim

organizacijama, nacionalnim društvima, drugim pravnim licima i pojedincima iz stranih država, trajnijeg karaktera.

Saradnja po pojedinim pitanjima obuhvata sve oblike saradnje kojima se rešavaju pojedinačna pitanja jednokratnog karaktera u odnosima sa međunarodnim organizacijama, nacionalnim društvima, drugim pravnim licima i pojedincima iz stranih država.

Saradnja u okviru bratimljenih lokalnih zajednica podrazumava učešće predstavnika organizacija Crvenog krsta kada njihove sredine uspostavljaju i realizuju saradnju sa odgovarajućim lokalnim zajednicama u drugim državama.

Ad hoc saradnja obuhvata sve povremene i druge kontakte, odnose i oblike saradnje sa međunarodnim organizacijama, nacionalnim društvima, drugim pravnim licima i pojedincima koji nisu predviđeni u st. 2, 3. i 4. ove tačke.

III Planiranje međunarodne saradnje

6. Međunarodna saradnja se planira na osnovu međunarodnih obaveza Crvenog krsta Srbije, planova rada Crvenog krsta Srbije i na osnovu posebnih inicijativa za međunarodnu saradnju.

7. Inicijativu za planiranje međunarodne saradnje mogu da podnesu: radna tela Crvenog krsta Srbije, sastavni sastavni delovi Crvenog krsta Srbije, pojedinci – saradnici i aktivisti u Crvenom krstu Srbije.

Međunarodna saradnja se planira i na osnovu predloga za saradnju koje Crvenom krstu Srbije upućuju sastavni delovi Međunarodnog pokreta, međunarodne organizacije, nacionalna društva i pojedinci iz stranih država.

8. Sve inicijative za planiranje međunarodne saradnje, pre njihovog upućivanja Upravnom odboru, razmatraju radna tela (komisije) nadležne za oblast delatnosti na koju se predlog odnosi i o inicijativama daju svoje mišljenje.

Komisija za međunarodnu saradnju Crvenog krsta Srbije (u daljem tekstu: Komisija za međunarodnu saradnju) razmatra sve inicijative i mišljenja radnih tela o inicijativama. Komisija priprema predloge za Upravni odbor po svakoj inicijativi, imajući u vidu mišljenja nadležnih radnih tela.

IV Osnovni principi međunarodne saradnje

9. Osnovno načelo međunarodne saradnje je poštovanje Osnovnih principa Međunarodnog pokreta, posebno Principa jedinstva.

U međunarodnoj saradnji ovaj Princip podrazumeva da se međunarodna saradnja uvek i u svim slučajevima odvija u ime nacionalnog društva – Crvenog krsta Srbije.

Ovo neposredno proizlazi iz člana 4. stav 1. tačka 2. Statuta Međunarodnog pokreta kojim je izričito propisano da nacionalno društvo *ima na čelu centralni organ koji je jedini nadležan da ga predstavlja pred drugim sastavnim delovima Pokreta.*

10. Međunarodna saradnja podrazumeva poštovanje protokolarnih ponašanja i običaja, ustanovljenih u dugogodišnjoj praksi međunarodne saradnje u Međunarodnom pokretu.

Protokol u međunarodnoj saradnji sadrži pravila o načinima uspostavljanja kontakata i komunikacije, hijerarhiji kontakata, specifičnom jeziku kontakata, redosledu radnji i postupaka u saradnji, sastavu delegacija odnosno nivou predstavnika, jeziku odnosno jezicima saradnje itd.

11. Međunarodna saradnja, saglasno tač. 10. i 11. zahteva posebnu i specifičnu stručnost. Da bi se to obezbedilo, u planiranje i ostvarivanje međunarodne saradnje se mora uključiti Služba za međunarodnu saradnju Crvenog krsta Srbije (u daljem tekstu: Služba za međunarodnu saradnju).

12. U planiranju i ostvarivanju međunarodne saradnje mora se obezbediti puno poštovanje dostojanstva i ravnopravnosti Crvenog krsta Srbije.

13. O svakom pojedinačnom slučaju međunarodne saradnje vodi se posebna evidencija u Službi za međunarodnu saradnju

V Ostvarivanje međunarodne saradnje

14. Svaka inicijativa za međunarodnu saradnju, bez obzira od koga potiče, dostavlja se Službi za međunarodnu saradnju. Ukoliko bilo koji sastavni deo Crvenog krsta Srbije primi inicijativu za međunarodnu saradnju, dužan je da je, preko višeg oblika organizovanja, odnosno neposredno dostavi Službi za međunarodnu saradnju, sa svojim mišljenjem i predlogom.

15. Služba za međunarodnu saradnju sve inicijative za saradnju prikuplja, obrađuje i priprema za razmatranje Komisiji za međunarodnu saradnju.

Komisija za međunarodnu saradnju predlaže Upravnom odboru sve mere u vezi sa pokrenutim inicijativama za ostvarivanje međunarodne saradnje.

16. Ukoliko se inicijativa odnosi na posetu, odnosno učešće delegacije Crvenog krsta Srbije u inostranstvu, predlog Komisije sadrži i sastav delegacije.

U utvrđivanju predloga za sastav delegacije, Služba za međunarodnu saradnju je dužna da obezbedi konsultacije sa relevantnim sastavnim delovima i da o rezultatima tih konsultacija upozna Komisiju za međunarodnu saradnju koja je dužna da razmotri stavove konsultovanih sastavnih delova.

Služba za međunarodnu saradnju može Komisiji za međunarodnu saradnju da daje sugestije u pogledu sastava delegacije, ako u delegaciju treba odrediti posebno osposobljene kadrove o kojima se vodi evidencija u nacionalnom društvu.

17. Sastav delegacije utvrđuje Upravni odbor.

Pri određivanju sastava delegacije vodi se računa o prirodi poslova koji se obavljaju pri poseti.

Ako delegacija učestvuje na zasedanjima organa Međunarodnog pokreta i Međunarodnim konferencijama, u delegaciju se određuju funkcioneri koji su po Statutu ovlašćeni da predstavljaju nacionalno društvo (predsednik, potpredsednici, generalni sekretar) i profesionalni stručni radnici ili volonteri odgovorni za oblast koja se razmatra, odgovarajućeg nivoa (rukovodioci službi, predsednici komisija i sl.).

Ako delegacija putuje u prijateljsku i kurtoaznu posetu, u sastav delegacije se određuju lica po slobodnom izboru Upravnog odbora, iz svih sastavnih delova, s tim što je poželjno da u delegaciji bude jedno od lica Statutom ovlašćenih da predstavlja Crveni krst Srbije.

Ako se delegacija određuje za stručne skupove i sastanke po pojedinim oblastima delatnosti Crvenog krsta, delegaciju sačinjavaju stručni radnici i kvalifikovani saradnici iz Crvenog krsta Srbije i sastavnih delova Crvenog krsta Srbije zaduženi za te oblasti delatnosti.

U određivanju sastava delegacije mora se voditi računa da najmanje jedan član delegacije govori jedan od službenih jezika u Međunarodnom pokretu.

Pri određivanju broja članova delegacije mora se poštovati zahtev organizatora, odnosno broj lica koji se poziva; izuzetno, ako to okolnosti zahtevaju broj članova delegacije može biti manji, ali ne sme da bude veći od broja koji je predviđen u pozivu upućenom Crvenom krstu Srbije.

18. Ako je neophodno da se sastav delegacije utvrdi u vreme između dva zasedanja Upravnog odbora, Služba za međunarodnu saradnju je dužna da obavi konsultacije o sastavu delegacije sa relevantnim sastavnim delovima, predsednikom, generalnim sekretarom i predsednikom Komisije za međunarodnu saradnju.

O obavljenim konsultacijama i utvrđivanju sastava delegacije u slučaju iz stava 1. ove tačke, Služba za međunarodnu saradnju je dužna da sačini službenu zabeležku.

19. Ako sastavni deo od koga se to zahteva u određenom roku ne dostavi predloge za sastav delegacije ili se ne izjasni o sugestijama Službe za međunarodnu saradnju, smatraće se da nema predloga, odnosno da je prihvatila sugestije.

20. Pri određivanju delegacije, Upravni odbor imenuje šefa delegacije. Za šefa delegacije, po pravilu, određuje se član delegacije koji ima najvišu funkciju u organima Crvenog krsta Srbije.

21. Delegacija uvek predstavlja Crveni krst Srbije i istupa u njegovo ime.

Propagandni i drugi materijal koji delegacija nosi i distribuira u okviru svoje delatnosti može biti samo sa obeležjima Crvenog krsta Srbije.

22. Prijem stranih delegacija i predstavnika u zemlji planira i organizuje Služba za međunarodnu saradnju na osnovu odluka Upravnog odbora i komisije za međunarodnu saradnju.

Sastavni delovi Crvenog krsta Srbije mogu da prihvataju i ugovaraju prijem stranih delegacija i predstavnika, uključujući i međunarodne organizacije koje imaju predstavnike u Srbiji, nakon prethodnog konsultovanja sa Službom za međunarodnu saradnju.

Sastavni deo Crvenog krsta Srbije može da predloži da se uputi poziv za posetu stranoj delegaciji ili predstavniku. Predlog za upućivanje poziva se dostavlja Službi za međunarodnu saradnju, koji ga obrađuje i podnosi Komisiji za međunarodnu saradnju. Komisija podnosi odgovarajući predlog Upravnom odboru koji o tome donosi konačnu odluku.

Kada sastavni deo Crvenog krsta Srbije neposredno primi zahtev ili predlog za posetu strane delegacije ili predstavnika, prosleđuje ga Službi za međunarodnu saradnju.

23. Po odluci Upravnog odbora, Služba za međunarodnu saradnju upućuje poziv za posetu i priprema realizaciju posete u saradnji sa nadležnim službama i sastavnim delovima Crvenog krsta Srbije.

24. Realizacija posete strane delegacije ili predstavnika može da se poveri bilo kom sastavnom delu Crvenog krsta Srbije, zavisno od nivoa delegacije ili predstavnika koji dolaze u posetu.

Pri određivanju lica koja predstavljaju Crveni krst Srbije u realizaciji poseta u zemlji vodi se računa o rangju članova delegacije ili predstavnika.

VI Saradnja između sastavnih delova nacionalnih društava

25. Pored međunarodne saradnje koja se ostvaruje na nivou nacionalnih društava, moguće je uspostavljanje međunarodne saradnje i između sastavnih delova nacionalnih društava.

Pod ovom saradnjom se podrazumeva se svaki oblik saradnje sastavnih delova Crvenog krsta Srbije sa lokalnim organizacijama drugih nacionalnih društava.

26. Pri uspostavljanju saradnje sa lokalnim organizacijama nacionalnih društava neophodno je voditi računa da se ostvaruje saradnja sa lokalnim organizacijama odgovarajućeg nivoa.

Načelno, ovakva saradnja se uspostavlja dugoročno i ima programski karakter.

27. Uspostavljanje lokalne saradnje vrši se po odluci Upravnog odbora Crvenog krsta Srbije uz prethodnu saglasnost upravnog odbora odgovarajućeg sastavnog dela. Bez odluke o uspostavljanju lokalne saradnje ni jedan sastavni deo Crvenog krsta Srbije ne može da uspostavlja saradnju.

Ako inicijativu pokreće neki od sastavnih delova Crvenog krsta Srbije, dostavlja je Službi za međunarodnu saradnju koja sa Komisijom za međunarodnu saradnju priprema predlog za Upravni odbor odbor.

Kada strano nacionalno društvo ili njegova lokalna organizacija inicijativu uputi sastavnom delu, on je upućuje Službi za međunarodnu saradnju.

28. Odluka Upravnog odbora sadrži oblasti saradnje, obim saradnje, način obavljanja saradnje i druga pitanja za koja Upravni odbor smatra da su neophodna za saradnju.

29. O odluci za uspostavljanje lokalne saradnje Služba za međunarodnu saradnju obaveštava strano nacionalno društvo.

30. Uspostavljena lokalna saradnja se odvija u određenim oblastima i određenom obimu bez posredovanja Crvenog krsta Srbije, ali uz redovno obaveštavanje o svakoj aktivnosti u okviru te saradnje.

Ukoliko se javi potreba za proširenje saradnje po oblastima saradnje ili po obimu, odluku o tome donosi Upravni odbor Crvenog krsta Srbije, kao i kod uspostavljanja saradnje.

VII Redovni kontakti u međunarodnij saradnji

31. Redovna delatnost Crvenog krsta Srbije podrazumeva i stalne ili povremene kontakte i saradnju po pojedinim delatnostima, bilo sa međunarodnim organizacijama, bilo sa nacionalnim društvima.

Ovakve redovne kontakte obavljaju službe odnosno stručni saradnici u Crvenom krstu Srbije, zaduženi za te oblasti, uz stručnu pomoć i konsultacije Službe za međunarodnu saradnju.

Ako je u bilo kojoj delatnosti neophodno utvrđivanje posebnih programa ili planova saradnje, stručni saradnici i službe su dužni da podnesu inicijativu na način određen u tački 14.

VIII Službena prepiska, evidencija i izveštavanje

32. Službena prepiska u međunarodnoj saradnji se odvija između nacionalnih društava, odnosno između nacionalnog društva i međunarodnih organizacija, osim u slučajevima lokalne međunarodne saradnje i redovne saradnje pojedinih delatnosti Crvenog krsta Srbije.

Sastavni deo Crvenog krsta Srbije nije ovlašćen da samostalno obavlja prepisku sa međunarodnim organizacijama, nacionalnim društvima, stranim pravnim licima i pojedincima.

Izuzetno, sastavni delovi Crvenog krsta Srbije mogu obavljati službenu prepisku sa strancima – pojedincima ako se radi o ličnim pitanjima tih pojedinaca iz mandata organizacije.

33. Ako bilo koji sastavni deo Crvenog krsta Srbije dobije akt međunarodne organizacije, stranog nacionalnog društva, stranog pravnog lica ili pojedinca, dužan je da ga uputi Crvenom krstu Srbije.

34. Generalni sekretar, Služba za međunarodnu saradnju i druge službe i stručni saradnici u Crvenom krstu Srbije dužni su da obaveštavaju sastavne delove Crvenog krsta Srbije o svim pitanjima međunarodne saradnje koja su od zajedničkog interesa.

35. O svim realizovanim posetama inostranstvu i prijemu stranih delegacija u zemlji, delegacija Crvenog krsta Srbije je dužna da podnese pismeni izveštaj. Izveštaj se dostavlja Službi za međunarodnu saradnju, koja ga priprema za prvu narednu sednicu Komisije za međunarodnu saradnju

Komisija za međunarodnu saradnju može da zatraži od podnosioca da dopuni izveštaj po pojedinim pitanjima.

Izveštaje koje prihvati, Komisija za međunarodnu saradnju predlaže na usvajanje Upravnom odboru.

36. O međunarodnoj saradnji Crvenog krsta Srbije se vodi posebna evidencija u Službi za međunarodnu saradnju.

Evidenciju razmatra Komisija za međunarodnu saradnju, na svakoj redovnoj sednici.

Komisija za međunarodnu saradnju je o svim zapažanjima u vezi sa međunarodnom saradnjom ovlašćena i dužna da izveštava Upravni odbor i predlaže mere za otklanjanje uočenih nedostataka.

Potpredsednik
Crvenog krsta Srbije

Prim. dr Stevan Kitanić